

דחייה, עמנו

ינואר 1956

צאת מקצועי חדש שאינו מעורב בפרשות השחיתות, זיוף המיסמכים והשקרים של אתמול?

ואיך אפשר לגבש סגל כזה כי אשר כל שוטר במשטרת ישראל יודע כי בית-המשפט העליון אישר את ההאשמות החמורות ביותר נגד הניצב העומד בראש המשטרה במחוז החשוב ביותר של הארץ?

דחייה, עמוס! האם לא נמלו די קורבנות במאבק אומלל ועכור זה לי הצלת מעמדך במשטרה?

אתה הרסת את יתוקאל סהר — אדם חלש אופי שכל חטאו היה ששיקר למענה, שהיה מוכן לחפות על כל עוול וליכלוך למען אדוניו. הרסת אותו במשטרה, הרסת אותו בקאריירה הדיפלומטית שלו.

אתה כמעט הצלחת להרוס את זאב שטיינברג, שלא רצה לשקר למענה. הוא פוטר מן המשטרה. ידידיך העלילו עליו עלילות שפלות שהכתימו את משפחתו, לולא גילה העולם הזה את האמת בשעה המכרעת, יתכן כי היית מצליח להחריבו כליל.

כמה אנשים נהרסו, הוכתמו, שר-קרה, זייפו וסילפו למענך בארבע שנים אלה? האם לא די בכל אלה?

דחייה, עמוס! הרי אתה לא תצליח להעתיק את התיכונת לשטח צדדי.

ביקשת משפט חוזר על כמה נקודות צדדיות. על החלק העיקרי של פסק-הדין של בית-המשפט העליון אף אינך מגיב. תמרונים משפטיים כאלה לא ישנו את הי מצב שנוצר.

ידידיך מנסים לטעון כי אסור לתת לך להתפטר פן ייפגע השם הקדוש „בן-גוריון“. גם זו טענה כוזבת. התיכונת אינו על השם בן-גוריון. התיכונת הוא על עמוס בן-גוריון. שום ברדעת לא יחייב את האב על מעשי בנו. מדוע תתמיד בסטיונותיך למשוך את אביך לענין ביש זה?

אתה מנסה לבלבל את היוצרות עליידי השמצת שורת המתנדבים. אבל היכוח איננו אם קומץ עסקנים אלה היו „סחטנים פוליטיים“, כדבריך, אם היו גדולים או קטנים, אחראים או בלתי-אחראים, כנים או צבועים, מבקשי-אמת או רודפי-פירסומת. אפילו היינו מניחים לרגע שכל דבריך בענין זה נכונים — מה זה היה משנה?

דחייה, עמוס — הפרשה נפתת-מה. ניסית. נכשלת. לך.

פרוצות תוך שעה. והנה אתה שולח עשרות שוטרים, עורך מצוד דרמאטי (לעיני העתה) נאים המתפעלים) ולוכד שמונה יצאניות אומללות — שמונה מתוך 200 העוסקות במקצוע זה ברחובות תל-אביב.

ובינתיים נערכות מדי לילה מ-14 עד 16 פריצות באיזור תל-אביב ורמת-גן. מתרבות הגניבות של רכוש התיירים בבתי-המלון הגדולים. המצב הפלילי במחוז תל-אביב לא השתפר בשנים האחרונות, אלא הוסיף לרדת.

האומנם סבור אתה, עמוס, כי מיבצע-סרק אחד בשעה הנכונה ישכיח מן הציבור את פסקי-דין?

דחייה, עמוס! האמנם סבור אתה, כי הנך יכול להציל את מעמדך במש-

מרס 1956

טרה מבלי להרוס אותה עליידי כך כליל? מלחמתנו גרמה לפני שנתיים להעפת יחוד קאל סהר ולמינויו של יוסף נחמיאס ל-מישרת המפקח הכללי. אולם נחמיאס לא עמד על הדרישה להרחיק גם את כת-הקצונה שהתגבשה מאחורי גבו של סהר ושר הקריבה את מיבנה המשטרה. הוא לא יכול היה לערוך טיהור, כל עוד היה צריך להת-זיק אותך בתפקיד מרכזי.

כך נוצר המצב האבסורדי בו מסורים תפי קידים מרכזיים במנגנון המשטרה, גם עתה, בידי אנשים שבתי-המשפט הגדירם בפה מלא כשקרנים וכעדי-שקר. הקצין לית, הגיבור האומלל של פרשת אירס-י, מנהל את הה-קירות הכלכליות.

בשטח אחד אין זה מצב אבסורדי בלבד — אלא כמעט טראגי. כונתי לפרשת אייכמן. בתרועת חצוצרה הוכרו בשעתו על הקמת המחלקה הנושאת את השם הבומבסטי וה-ילדותי „לישכה 606“.

מי הם שני הקצינים העומדים בראש לישכה זו, שקיבלו על ע-מם לנהל את החקירה החשובה ביותר בתולדות ישראל? שני הי קצינים השקועים עד מעל לראשם בבויצה העכורה של פרשת עמוס! אברהם זלינגר, שהיה אחראי לפר-שת אירס-י ושהיה צריך לאשר אישית את סגירתו הבלתי-חוקית של התיק, ואפרים הופשטטר, ראש המחלקה הפלילית דאז, המ-עורב בפרשה לאורכה ולרוחבה.

האם לא הגיע הזמן לשים קץ למצב עגום זה? האם לא הגיע הזמן לערוך במשטרה טיהור של ממש — טיהור שלא יצטמצם בשיפור יחסי-הציבור, אלא יביא לגיבוש

שות חמורות אחרות שהועלו עליידי העולם הזה והוכחו). אולם אין הוא אדם רע מיסודו. ילך לו לתפקיד אחר, שאינו מחייב אותו לשמש דוגמה לאחרים. יפתח דף לבן. ניתן לו אשראי חדש ונאחל לו הצ-לחה.

אתה לא עשית זאת. לא מצאת אפילו לנכון להתנצל על מעשיך ולהודות ששנית באיזו נקודה ש-היא. תחת זאת מסרת לעתונאים הכרוזות פתומות בנוסח: „אני עסוק בתפיסת גנבים. אין לי זמן להגיב על דברי בית-המשפט.“

בימי ילדותנו זרקנו מטבעות, אשר בצדן האחד התנוסס עץ ובצדן השני המילה „פלסטיין“. ביחסך למשפט שאתה הגשת, אתה נוהג כאותו ילד שאמר: „עץ — אני מרחיח, פלסטיין — אתה מפסיד.“

דחייה, עמוס! האם סבור אתה ב-אמת כי תוכל להוליך את כל הציבור שולל ולהסיח את דעתו במיבצעי-פירסומת מסוג זה שאתה מנהל נגד הבריגונות?

כל ברדעת מבין כי מיבצע אמיתי נגד הגבררים והעבריינים-הצעירים הוא דבר אחראי מאד. הוא מחייב תיכונן מדוקדק, במשך חדשים רבים מראש. הוא מחייב ש-תורף-פעולה עם אנשי-מקצוע — עובדים סוציאליים, אנשי שירות המבחן, מומחים לנוער.

והנה אתה בא, יום לפני פסק-הדין, ופותח במיבצעי-סרק, בלתי-מתואם עם שאר המחוזות בארץ, בלתי-מתוכנן לחלוטין, בלתי-מחוי-שב על ידי מומחים.

אתה מגייס מאות שוטרים ואוסר מכל הי-

פברואר 1957

בא ליד — אשמים וחמים מפשע, גבררים וזקוקים לטיפול פסיכולוגי עדין וסתם נערים. אתה משליך את כולם לכלא, בלי אבחנה. לחלק מהם אתה גורם נזק נפשי שאין לתקנו. ועד כה לא העמדת איש מהם למשפט.

הכתבים הצמודים אליך והניזונים ממך מתחרים ביניהם בכותרות-ענק: ראו את עמוס הגדול! ראו את הקצין הדגול היוצא אישית בראש מלחמת-חורמה נגד הגנע הי-ציבורי!

אולם אנו, אשר זה עתה סיימנו מחקר מקיף ואחראי על בעיית הי-גבררים, יודעים כי מיבצעי-סרק כזה יכול להזיק הרבה יותר מכפי שיש בכוחו להועיל.

פעם היה ראש מדור-הבילוש במחוז תל-אביב שולח סמל אחד כדי לאסור עשרים

קיויתי שלא אצטרך לכתוב מאמר זה. קיחיתי שעם נצחוננו המוחלט וה-מוחץ בפרשת בן-גוריון יסיקו כל הי-צדדים את המסקנות הכרחיות, ויאפשרו את היסול הפרשה בשקט.

כי אנשי „העולם הזה“, שאינם נוהגים להתיימשך ביום כישלון, מושגים שלא להשתכר ולהתפי-אר ביום הנצחון.

לפני ארבע וחצי שנים פתחנו אנחנו במערכה זו. בעינינו הייתה בלתי-נעימה אך הכרתית לטובת המדינה ולשלום הציבור. התקפת הגנע של המישטר הייתה טוטאלית. היא הגי-עה לשיאה במערכת-העלילות של שבועון הרפש רימון, הצגת זרוק אותו לכלבים בנוכחות ראש-המשלה, חטיפת אלי תבור ומאסרם הקצר של העורך הראשי וראש-המערכת של העולם הזה. רבים מידינו חששו אז כי ימי העולם הזה ספורים.

לא שקענו ביאוש. האמנו כי הגלגל י-סובב והאמת תנצח. פסק-הדין של בית-המשפט העליון לפני שבועיים סימל נצחון זה. יכולנו לפרוץ בתרועות של התפארות ופירסום עצמי, כפי שעשו אחרים שחלקם בסכנות המערכה עד אין שיעור יותר קטן. לא רצינו לעשות זאת. מילאנו תפקיד, ועצם הידיעה כי הצדק ניצח די בה לשמש שכר נאה. גם אין אנו מסיקים הנאה מראיית יריב מנוצח המוטל על הארץ. אילו הסיק עמוס בן-גוריון את המסקנה, היינו מסי-תפקים בסיכום קצר ויבש.

אולם עמוס בן-גוריון אינו מראה כל נטיה להסיק מסקנה כלשהי.

דחייה, עמוס! האם אתה באמת חר-י שב כי אחרי ארבע וחצי שנים של מע-רכה כזאת, אתה יכול לנהוג כאילו לא קרה כלום?

בראשית 1956, אחרי פירסום ההאשמות נגדך, קיבלת החלטה מסוימת. הגשת משפט. יתכן כי כיום נראה לך כי עשית משנה וכי זילזלת ביכולתנו להוכיח את דברינו. אולם החלטת כפי שהחלטת. והנה הפסדת.

גבר צריך דדעת להפסיד.
גבר היה צריך לקום למחרת יום מתן פסק-הדין, לכנס את העתונאים ולומר להם: „רבתי! אינני מרגיש את עצמי אשם. הת-רועעתי עם שיקה ירקוני לפני שהיה ירידי, ולא הבינתי כי כקצין-משטרה אסור היה לי להחזיק במושגים כה מסולפים של ידידות. בית-המשפט קבע מה שקבע, וכקצין יש-ראלי אני מסיק את המסקנה. אני מתפטר מן המשטרה.“

או היינו אומרים: הנה הולך גבר. הוא שגה שגיאות חמורות (ולא רק בפרשת שיקה, עליה נסב המשפט, אלא גם בפר-

מאי 1958